

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРИКЛАДНОЙ МАТЕМАТИКИ И ИНФОРМАТИКИ
Кафедра теории вероятностей и математической статистики

Аннотация к магистерской диссертации

**Последовательный статистический анализ потоков данных, образующих
регрессионный временной ряд**

Ковалёва Марина Анатольевна

Научный руководитель – заведующий кафедрой ТВиМС ФПМИ,
доктор физико-математических наук, доцент Харин Алексей Юрьевич

2021

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова: ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ, ВРЕМЕННОЙ РЯД, РЕГРЕССИОННЫЙ ВРЕМЕННОЙ РЯД, ПРОВЕРКА ГИПОТЕЗ, ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНЫЙ КРИТЕРИЙ ОТНОШЕНИЯ ВЕРОЯТНОСТЕЙ ВАЛЬДА

Цель работы: построить последовательный тест для регрессионного потока данных и исследовать его эффективность на модельных и реальных данных.

Задачи исследования:

- 1) исследовать существующие последовательные тесты (критерии) статистической проверки;
- 2) построить последовательный статистический тест для данных, представляющих собой регрессионный поток; провести анализ эффективности разработанного последовательного теста;
- 3) применить разработанную теорию для компьютерного анализа данных, связанных с заболеваемостью коронавирусом, с целью выявления типовых траекторий эпидемиологического процесса.

Объектом исследования является последовательный статистический тест для регрессионных временных рядов.

Предметом исследования является эффективность последовательного теста.

Методы исследования: методы матричного исчисления, методы статистического моделирования, методы регрессионного анализа, методы теории вероятностей и математической статистики.

Полученные результаты и их новизна. В ходе работы построен последовательный тест для потоков данных, образующий регрессионный временной ряд. Исследованы характеристики теста. Построен алгоритм проверки гипотез, сделана его программная реализация на языке Python.

Структура магистерской диссертации: Работа изложена на 47 страницах, состоит из разделов «Введение», «Общая характеристика работы», двух глав, разделов «Заключение» и «Список использованных источников» из 11 наименований, в том числе одной публикации магистранта. Содержит 14 рисунков и 4 приложения.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя словы: ПАСЛЯДОЎНЫ АНАЛІЗ, ЧАСАВЫ РАД, РЕГРЭСІЙНЫ ЧАСАВЫ РАД, ПРАВЕРКА ГПОТЭЗ, ПАСЛЯДОЎНЫ КРЫТЭРЫЙ АДНОСІН ВЕРАГОДНАСЦЯЎ ВАЛЬДА.

Мэта працы – пабудаваць паслядоўны тэст для рэгрэсійнага патоку дадзеных і даследаваць яго эфектыўнасць на мадэльных і рэальных дадзеных.

Задачы даследавання:

- 1) даследаваць існуючыя паслядоўныя тэсты (крытэрыі) статыстычнай праверкі;
- 2) пабудаваць паслядоўны статыстычны тэст для дадзеных, якія ўяўляюць сабой рэгрэсійны паток; правесці аналіз эфектыўнасці распрацаванага паслядоўнага тэсту;
- 3) ужыць распрацаваную тэорыю для камп'ютэрнага аналізу дадзеных, звязаных з захворваннем каранавіруснай інфекцыяй, з мэтай выяўлення тыпавых траекторый эпідэміялагічнага працэсу.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца паслядоўны статыстычны тэст для рэгрэсійных часавых радоў.

Прадметам даследавання з'яўляюцца эфектыўнасць паслядоўнага тэсту.

Метады даследавання: метады матрычнага вылічэння, метады статыстычнага мадэлявання, метады рэгрэсійнага аналізу, метады тэорыі верагоднасцяў і матэматычнай статыстыкі.

Атрыманыя вынікі іх навізна. У ходзе работы пабудаваны паслядоўны тэст для патока дадзеных, які ўтварае рэгрэсійны часавы рад. Даследаваны характарыстыкі тэсту. Пабудаваны алгарытм праверкі гіпотэз, зробленая яго праграмная рэалізацыя на мове Python.

Структура магістарскай дысертацыі: праца выкладзена на 47 старонках, складаецца з раздзелаў «Уводзіны», «Агульная характарыстыка працы», дзвюх глаў, раздзелаў «Заклучэнне» і «Спіс выкарыстаных крыніц» з 11 адзінак, у тым ліку 1 публікацыі магістранта. Змяшчае 14 малюнкаў і 4 прыкладанні.

SUMMARY

Keywords: SEQUENTIAL ANALYSIS, TIME SERIES, REGRESSION TIME SERIES, HYPOTHESIS TESTING, SEQUENTIAL PROBABILITY RATIO TEST.

The purpose of the research is to build a sequential test for a regression data and to investigate its effectiveness on model and real data.

Research objectives:

- 1) to investigate existing sequential tests (criteria) statistical verification;
- 2) to build a sequential statistical test for data that represents a regression flow; analyze the effectiveness of the built sequential test;
- 3) to apply the developed theory for computer analysis of data related to the incidence of coronavirus, in order to identify typical trajectories of the epidemiological process.

The object of the research is a sequential statistical test for regression time series.

The subject of the research is the effectiveness of a sequential test.

The research methods: methods of matrix calculus, methods of statistical modeling, methods of regression analysis, methods of probability theory and mathematical statistics.

The results obtained and their novelty. In the course of the work, a sequential test for regression time series is constructed. The characteristics of the test are investigated. An algorithm for testing hypotheses is constructed, and its software implementation is made in Python.

The structure of the master's thesis: the work is presented on 47 pages, consists of an introduction, summary, two chapters, conclusions and bibliography (11 titles, including 1 author's publication). It contains 14 pictures and 4 appendices.